

www.biznesistyl.pl/kultura/teatr-i-kino/3627_premiera-z-podrzynaniem-gardel.-festiwal-nowego-teatru-w-rzeszowie-rozpozety!.html

Premiera z podrzynaniem gardel. Festiwal Nowego Teatru w Rzeszowie rozpoczęty!

Alina Bosak

Dodano: 23-10-2015

Fot. Tadeusz Poźniak

Na filmiku muzulmańscy terroryści zabijają zakładników. Obraz atakuje widzów teatru z każdej strony – od sceny, bocznych ścian, od balkonu za plecami. Wszędzie wiszą ekrany. Jest czwartek, 22 października. Właśnie rozpoczęły się 54. Rzeszowskie Spotkania Teatralne. Premierową sztukę – „Kurkę Wodną” wg Witkacego - wystawia [Teatr im. Wandy Siemaszkowej](#), gospodarz festiwalu.

Tę premierę widzowie długo pewnie będą jeszcze komentować. Przy pełnej sali, w galowej atmosferze (wszak to rozpoczęcie teatralnego święta, promocja specjalnych wydawnictw i finał międzynarodowego konkursu na najlepszy plakat), rzeszowski teatr wystawił spektakl „Kurka Wodna-katastrofa jest coraz bliżej” wg Stanisława Ignacego Witkiewicza. Akurat ta sztuka Witkacego jest rzadko prezentowana na scenie. Brali ją jednak na warsztat tak uznani reżyserzy, jak Tadeusz Kantor, czy Maciej Englert. Obaj oni poddali dzieło Witkacego nadinterpretacji i tak też uczynił Jan Nowara, reżyser rzeszowskiej premiery, któremu „Kurka Wodna” posłużyła do rozprawienia się ze współczesnym światem.

Nadchodzi rewolucja

Jan Nowara postrzega świat jako miejsce zafałszowane i nieprawdziwe, które widzimy tak, jak chcą wielcy iluminaci – jacyś bankierzy, ludzie władzy. Ta rzeczywistość to jakaś wielka korpokracja, w której każdy jest sterowalnym osobnikiem. Kimś ulegającym manipulacjom. Kimś na postronku żądź, jakie budzą coraz to nowe towary i gadżety. Niewolnikiem konsumpcji, którego nienasycenia nie da się nigdy zaspokoić. Aby to podkreślić, Jan Nowara wprowadził do sztuki postać Hyrkanii (to także postać Witkacego, z „Mątwy”). Uosabia ona pożądania hyrkaniczne - pożądanie rozkoszy i władzy, dążenie do zapewnienia sobie jak najwięcej przyjemności. Grana przez Magdalenę Kozikowską-Pierńko Hyrkania omamia także postaci z „Kurki Wodnej”. Jak to ujmuje ustami Mateusz Mikosia jeden z bohaterów sztuki, Tazio: „Piekielne pomysły działają na zmysły, a dusza gdzieś skryta, nikt o nią nie pyta”. „Czym jest muzyka sfer”, mamrocze gdzieś pod nosem inna postać. Wszystkie poruszają się w psychodelicznym tańcu.

To jeden z najlepszych fragmentów spektaklu, za co uznanie należy się nie tylko aktorom, ale i Tomaszowi Dajewskiemu. To on zajął się plastyką ruchu scenicznego w „Kurce Wodnej”. Aktor-mim, reżyser i choreograf współpracował z wieloma scenami całej Polsce, prowadzi wykłady i warsztaty z pantomimy.

Oprócz niego, do przygotowania „Kurki Wodnej” Jan Nowara zaprosił także filmowca i reżysera Marcina Pawełczaka, który przygotował multimedialną stronę widowiska (pomagali Piotr Cerkowniak i Michał Więdołcha), a także jest współautorem scenariusza. Bogatą muzykę spektaklu opracował natomiast Paweł Nafus – muzyk i producent. Za jego sprawą dźwięk nie jest jedynie tłem scenicznej akcji. Gra jedną z głównych ról, zarówno wtedy, kiedy w transowym rytmie przyciska widzów do fotela, jak i wówczas, gdy wabi ich przebojem starego kina „Miłość ci wszystko wybaczy”. Do tego tygła wrzucono i kawałek klasyki, i „Schody do nieba” Led Zeppelin. Komu więc nie pasuje sposób narracji, może się zastuchać.

Bo główny nurt narracji, jak to u Witkacego, jest Czystą Formą - „Nieznane zawsze warto jest tego, aby opuścić dlań coś przewidywalnego”. Kurka Wodna (w tej roli Justyna Król) zostaje zabita więc trzy razy. Tadzio - syn nie wiadomo skąd przybyły - zmienia się nagle w Tadeusza. A Wojciech Wałpor (świetna rola Piotra Napieraja) cieszy się po morderstwie, że syn Edgar Wałpor, którego chimeryzm dobrze odgrywa Michał Chołka, zostanie wreszcie artystą. **W momentach „witkacowskich” rzeszowska „Kurka Wodna” jest groteskowa i wciąż widza w intelektualną grę.** W momentach, gdzie pojawia się tekst Orwella, czy inne, bardziej polityczne i historiozoficzne cytaty - wydaje się zbyt dosłowna. Mieszane uczucia budzi też scena egzekucji zakładników, dosłownie kopiująca nagrania, jakie obieży świat tak przecież niedawno. Islamscy ekstremiści, długie noże i krew z podciętych gardel to sceny dobrze znane internautom. Gdy przebrani za terrorystów aktorzy wychodzą na scenę, robi się przerażająco. I nagle ściągają maski, a Dagny Cipora, grająca Księżną Alicję of Nevermore śpiewa „Schody do nieba”. - W naszym świecie nie wiemy, co jest rzeczywiste, a co nie - tłumaczy Jan Nowara.

„Kurka Wodna” walczy o nagrodę Festiwalu Nowego Teatru

Podsumowując, „Kurka Wodna” to jedna z ciekawszych sztuk, jakie w ostatnim czasie wystawił rzeszowski teatr. Nie wieje nudą, pobudza do dyskusji. Multimedialną scenografią, tematyką i oryginalną interpretacją wpasowała się też w formułę Festiwalu Nowego Teatru i staje do konkursu wraz z ośmioma innymi spektaklami, które prezentują teatry z Krakowa, Wrocławia, Warszawy, Gdańska, Bydgoszczy, Tarnowa, Kalisza i Jeleniej Góry. **Jury (zasiadają w nim młodzi krytycy i kulturoznawcy) przyzna nagrodę główną dla osobowości artystycznej festiwalu, nagrodę dla młodego twórcy oraz nagrodę dla najlepszego spektaklu prezentowanego w ramach festiwalu (dedykowaną twórcom, których wpływ na kształt artystyczny dzieła jury uzna za szczególnie istotny). Dopuszcza się także przyznanie innych nagród uzasadnionych werdyktem jury, w tym Grand Prix dla najlepszego spektaklu.**

To już druga edycja Festiwalu Nowego Teatru, który kontynuuje tradycję Rzeszowskich Spotkań Teatralnych. To jednak „dziecko” zbuntowane, które uważa, że tradycyjne formy teatralne już nie przystają do pędzącego w rytm technologicznej rewolucji świata. Nowe media, nowe środki wyrazu i przekazu mają sprawić, że sztuka teatralna poszerza granice. Jak mówi Joanna Puzyna-Chojka, dyrektor programowy Festiwalu Nowego Teatru: „Poszerzanie granic teatru, dokonujące się między innymi poprzez wchłanianie sztuk performatywnych i eksperymenty z wizualnością, stymulowane przez rozwój nowoczesnych technologii, jest dziś oczywistością”.

Zwycięzca XV Międzynarodowego Biennale Plakatu Teatralnego

Podczas otwarcia Festiwalu Nowego Teatru werdykt ogłosiło Jury XV Międzynarodowego Biennale Plakatu Teatralnego Rzeszów 2015. Zasiadali w nim: Karel Mišek, przewodniczący (Czechy), Thierry Sarfis (Francja), Stanislav Stankoci (Słowacja), Krzysztof Motyka (Polska). Na konkurs nadesłano 834 prace, m.in. z Japonii, Szwajcarii, Niemczech, Włoszech, Chorwacji, Czech, Danii, Rosji, Białorusi, Ukrainy, Portugalii, Turcji, a nawet z krajów Ameryki Południowej.

Przyznano następujące nagrody: **I Nagroda Marszałka Województwa Podkarpackiego dla Marcina Markowskiego za pracę „SHOULDER THE LION” (Polska), II Nagroda Prezydenta Miasta Rzeszowa dla Daniela Rudzkiego za pracę „BEZ WYJŚCIA” (Polska), III Nagroda dla Jenko Radovana za pracę „LE PETIT FESTIVAL DU THEATRE” (Słowenia).** Ponadto jury przyznało wyróżnienia specjalne od FUD-UJEP, Usti nad Labem (Czechy) dla Youkichi Takaddy za pracę „KOTO SOLO RECITAL” (Japonia), od AUG-DESIGN w Pradze dla Jacka Doszynia za pracę „SKOWYT” (Polska) oraz od Akademii Sztuk Pięknych w Bratysławie dla Wojciecha Korka-Korkucia za pracę „DWÓCH W TWOIM DOMU” (Polska). Plakaty można podziwiać w foyer Teatru im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie oraz w Centrum Mikroelektroniki i Nanotechnologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Festiwal Nowego Teatru potrwa do 30 października. Towarzyszy mu promocja dwóch książek wydanych z okazji 70-lecia Teatru im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie: „Wanda Siemaszkowa i jej teatr”, praca zbiorowa pod redakcją Joanny Puzyny-Chojki i Anny Jamrozek-Sowy oraz „Ślady pamięci” pod redakcją Joanny Puzyny-Chojki.

Szczegółowy festiwalu program na: www.biznesistyl.pl

Tagi: [Teatr im. Wandy Siemaszkowej](#), [Rzeszowskie Spotkania Teatralne](#), [Festiwal Nowego Teatru](#), [teatry w Rzeszowie](#), [teatr premiery](#)